

**15.04.2021. Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa
Sanāksme Nr. 29
Bērza finierkluči un zāģbaļķi**

Sanāksmes dalībnieki:

Artis Podnieks, AS "Latvijas Finieris"
Gatis Gulbis, SIA "Krauss"
Intars Āboliņš, SIA "Rīgas meži"
Jānis Osis, SIA "Stiga RM"
Juris Meirāns, AS "Latvijas valsts meži"
Māris Neicinieks, AS "Latvijas valsts meži"
Raivo Ošis, SIA "Metsa Forest Latvia"
Vita Kore, SIA "Konto"
Ziedonis Miklaševičs, AS "Latvijas valsts meži", RTA

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņevičs, Mārtiņš Gaigals

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Kristīne Kenigvalde

Dalībnieki:

J. Magaznieks informē, ka šajā sanāksmē plānots apzināt bērza finierkluču un zāģbaļķu kvalitātes prasību izstrādes darba nākamos soļus.

J. Magaznieks atgādina, kas paveikts darba grupas iepriekšējā sanāksmē, kas norisinājās 2020. gada sākumā.

J. Magaznieks lūdz darba grupu aktualizēt koksnes vainas robežvērtību tabulu.

Darba grupa diskutē par nepieciešamību pārskatīt bērza zāģbaļķu kvalitātes prasības un vienojas, ka bērza zāģbaļķu kvalitātes prasības šobrīd atstājas pašreizējā redakcijā.

J. Magaznieks lūdz darba grupu diskutēt par bērza finierkluču kvalitātes prasībām.

J. Magaznieks jautā, kad būtu iespējama klātienes vizīte SIA "Krauss".

G. Gulbis atbild, ka tā kā šobrīd nav pieejami sortimenti ar aktualizējamajām vainām, klātienes vizīti varētu plānot jūnijā vai jūlijā.

J. Magaznieks rezumē, kādas koksnes vainas būtu aktualizējamās klātienes vizītē: saussāns, harvesteru ruļļu iespaidumi un "brūnējums" jeb "sasutums".

A. Podnieks komentē, ka grūti izvērtēt, atšķirību starp koksnes vainām "sasutums" un "brūnējums", uzsverot, ka no sortimenta gala ir grūti novērtēt arī marmora trupi, to var noteikt tikai veicot sortimenta gala nozāģēšanu.

G. Gulbis piekrīt, ka nav vienkārši noraksturot, kāds ir "sasutis" sortiments.

J. Magaznieks apsolās sagatavot materiālu par pētījumiem par bērzu, kas veikti LLU Meža fakultātē.

G. Juhņēvičs komentē, ka koksnes vainu “sasutums” būtu iespējams nodefinēt.

R. Ošis komentē par kokmateriālu galu zāģēšanu, ka, domājot par nākotni, nākotnē jāmēģina radīt procesus, kuros pēc iespējas mazāk iesaistīts roku darbs.

J. Magaznieks informē, ka pie priedes stabu kvalitātes prasībās tika ievietota prasība, ka pie noteikta uzglabāšanas ilguma atsevišķas vainas netiek vērtētas, jo koksnes vaina “brūnējums” jeb “sasutums” var rasties tikai ilgstošas uzglabāšanas rezultātā.

R. Ošis komentē, ka koksnes vaina “brūnējums” jeb “sasutums” noteikti būtu iekļaujama vainas robežvērtību tabulā.

A. Podnieks ierosina plānotajai vizītei SIA “Krauss” atlasīt sortimentus ar atšķirīgu uzglabāšanas ilgumu un lūdz **J. Magaznieku** sagatavot metodiku sortimentu atlasei.

A. Podnieks aktualizē jautājumu par bērza finierkluču redukcijām, komentējot, ka finierklučiem nav redukcijas, bet ir brāķis.

J. Meirāns komentē, ka tas ir jautājums par specifiku - tilpuma samazinājums ar apmaksas caurmēra samazinājumu, garuma samazinājums ar reālu tilpuma samazinājumu.

R. Ošis jautā, ar ko atšķiras pāriešana uz mazāku garumu.

J. Meirāns komentē, ka bērza īskluču gadījumā ir iespējami divi varianti - kvalitatīvs vai brāķis.

R. Ošis komentē, ka bērza finierklucis ir arī sortiments, kas paredzēts garenzāģēšanai.

J. Magaznieks lūdz darba grupu diskutēt par harvesteru ruļļu iespaidumiem.

I. Āboliņš jautā, kas tiks vērtēts koksnes vainas “harvestera ruļļu iespaidumi” gadījumā - iespaidumu dziļums vai sastopamība; vai vērtējam kokmateriālus, kas sagatavoti ar punktteida vai plākšņveida ruļļiem.

A. Podnieks komentē, kā noteikt to brīdi, kad šis harvesteru ruļļu iespaidums vairs nav pieļaujams.

A. Podnieks komentē, ka harvesteru ruļļu iespaidumu vērtēšana netiek apsvērta gadījumos, kad sortiments ir ar mizu; kad sortimentam nav mizas, tad ir aktuāls jautājums, kurā brīdī šo vainu nepieciešams vērtēt un kā reducēt.

Z. Miklašēvičs lūdz precizēt, vai tiek runāts par harvestera ruļļu iespaidumiem vai izrāvumiem.

A. Podnieks komentē, ka gan iespaidumi, gan izrāvumi atstāj ietekmi dziļāk koksnē.

A. Podnieks informē, ka AS “Latvijas valsts meži” veikts pētījums par harvesteru ruļļu iespaidumiem. Jautājums VMF LATVIA, kad un kā šo koksnes vainu vērtēt.

G. Juhņēvičs komentē, ka harvesteru ruļļu iespaidumu novērtēšanai nepieciešami praktiski uzskatāmi piemēri. **G. Juhņēvičs** uzskatāmībai iepazīstina ar bildēm, kurās redzami harvestera ruļļu iespaidumi.

J. Meirāns komentē, ka būtu vērts iedziļināties iepriekš veiktajos pētījumos un uzsver, ka harvestera ruļļu iespaidumi standarta gadījumā paliek ārpus darba cilindra.

A. Podnieks lūdz vērst uzmanību uz senāku pētījumu par harvestera ruļļu ietekmi uz sortimenta kvalitāti un piedāvā nosūtīt attēlus ar harvestera ruļļu iespiedumiem.

J. Meirāns uzsver, ka šajā gadījumā runa ir par cenošanas principiem nevis kvalitātes prasībām.

G. Juhņēvičs aktualizē jautājumu par serdes žūšanas plaisām.

Z. Miklašēvičs komentē, ka par serdes plaisām RSEZ SIA "Verems" veikts pētījums, kā rezultāta būtu piedāvājums ražot finierklučus ar lielāku vismēru.

A. Podnieks ierosina ievietot serdes plaisas platumu koksnes vainas robežvērtību tabulā.

J. Meirāns komentē, ka plaisas platumu rādītājs tika izņemts no iepriekšējām kvalitātes prasībām, pamatojoties uz to, ka VMF LATVIA nevar izvērtēt šo rādītāju objektīvu apstākļu dēļ.

J. Magaznieks ierosina sasaukt vēl vienu neklātienes sanākumi, lai diskutētu par harvestera ruļļu iespiedumiem, izskatot priekšlikumus ar pamatojumiem un dažādu iespiedumu attēliem.

Sanāksmes rezumē:

- Darba grupa uzdod J. Magazniekam sagatavot un nosūtīt darba grupai informāciju par Meža fakultātes veikto pētījumu saistībā ar bērzu.
- Darba grupa lūdz J. Magaznieku sagatavot metodiku sortimentu uzglabāšanai, lai vēlāk kopīgi pārstrādes vietā izvērtētu glabāšanas koksnes vainas.
- Uzdevums darba grupai sagatavot uzskatāmus piemērus un informāciju par harvesteru ruļļu iespiedumu neatbilstību.

Nākamā sanāksme plānota 27. maijā plkst. 10.00 - 12.00